

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Isala Delta
Aangevraagde activiteiten :	Verwijderen oude IJsseldijk
Datum ontvangst aanvraag :	18.11.2022
Locatie :	Kamperstraatweg 2 in Kamperveen
Datum beschikking :	17.02.2023
Kenmerk :	D2022-12-001304
Zaaknummer :	2022-015363

Datum verzending

17.02.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Kwetsbare perioden	7
B.4	Compenserende maatregelen	7
B.5	Overige zaken	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	10
C.1.3.1	Wettelijke regels	10
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	11
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
C.2.4	Periode	11
C.2.5	Onderliggende documenten	12
C.2.6	Aanvullende gegevens	12
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	12
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	13
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14

D. SLOTCONCLUSIE	15
BIJLAGE I; KAARTEN	16
BIJLAGE II: NIEUWE SITUATIE ONDERDIJKSE WAARD	17

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

Mevrouw [REDACTED] van Boskalis Nederland B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 18 november 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-015363. Op 26 januari 2023 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de verwijdering van de oude IJsseldijk en de Kamperstraatweg. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van egel, hermelijn, wezel en bunzing opzettelijk te beschadigen of te vernielen³. Deze ontheffing heeft betrekking op het verwijderen van de oude IJsseldijk voor de locatie Kamperstraatweg 2 in Kamperveen. Deze ontheffing treedt in werking één dag na de verzenddatum en is geldig tot en met 31 december 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Quicksan (2022), Isala delta;
- Activiteitenplan, (2022), Isala delta;
- Aanvullende informatie 26 januari 2023.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

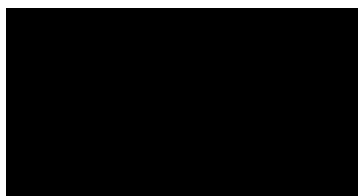
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen;
- [REDACTED]; Boskalis Nederland B.V.;

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Wim Vliek,
i.a. Teamleider Vergunningverlening.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-12-001304). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Kwetsbare perioden

5. Bij verstoring van verblijfplaatsen houdt u rekening met de kwetsbare perioden (in de tabel rood) van de betreffende soorten. Verstoring kan niet plaatsvinden tijdens:

- **Kleine marterachtigen:** voortplantingsperiode 15 maart tot en met 1 september
- **Egel:** voortplantingsperiode van 15 april tot en met 1 september en buiten de overwinteringsperiode die loopt van 1 november tot en met 15 maart.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Kleine marterachtigen												
Egel												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soorten. Afwijkingen van de voorkeursperioden worden onderbouwd weergegeven in het ecologisch logboek.

6. In de periode 15 februari t/m 15 april (oranje periode in de tabel van voorschrift 5) is het eventueel mogelijk om verstorende activiteiten uit te voeren buiten de vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) en als uit visuele inspectie (m.b.v. warmtebeeldcamera's, zaklampen en endoscopen) van een ecologisch deskundige blijkt dat er geen verblijfplaatsen van egels aanwezig zijn in het plangebied. Als verblijfplaatsen wel aangetroffen worden moeten deze afgeschermd worden van de werkzaamheden en kunnen de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden zodra de egels de verblijfplaats hebben verlaten.

B.4 Compenserende maatregelen

7. Voorafgaand aan de werkzaamheden maakt u het gebied ongeschikt voor wezels, bunzing en hermelijn. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
- u maakt het terrein ongeschikt buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5;
 - begroeiing wordt gekapt, potentiële verblijfplaatsen worden verwijderd en vegetatie wordt stapvoets kort gefreesd/ geklepeld/ gemaaid (maximaal 10cm hoog);
 - tijdens dit proces wordt steeds in één richting gewerkt, in de richting van te behouden leefgebied. Deze werkrichting wordt door de ecologisch deskundige gekozen, zodanig dat eventueel aanwezige dieren steeds de mogelijkheid hebben om te vluchten;
 - de werkzaamheden moeten direct starten of de begroeiing moet lager worden gehouden dan 10cm.
8. Na de afronding van het project maakt u het volledige plangebied geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen en egels volgens het plan in Bijlage II. Dit houdt in:
- de open gebieden in het plangebied en de locatie van de oude dijk worden geschikt leefgebied door het realiseren van extensief beheerde ruige graslanden, ze bestaan uit grassen van verschillende lengte en opgaande kruiden, die deels verhout zijn;
 - langs de migratiegeul, maar ook langs de oevers van de nevengeul en elders langs de IJssel wordt ruige vegetatie gerealiseerd in de vorm van een smalle strook zachthoutoobos;
 - belangrijke lijnvormige elementen (zoals aangegeven in bijlage I) blijven behouden;
 - er komt 3ha aan alluviale bossen.

B.5 Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel, wezel, bunzing en hermelijn.

10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [naam gemeente] gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle E-Mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Eventueel kan er ook sprake zijn van indirecte effecten door stikstofdepositie. Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

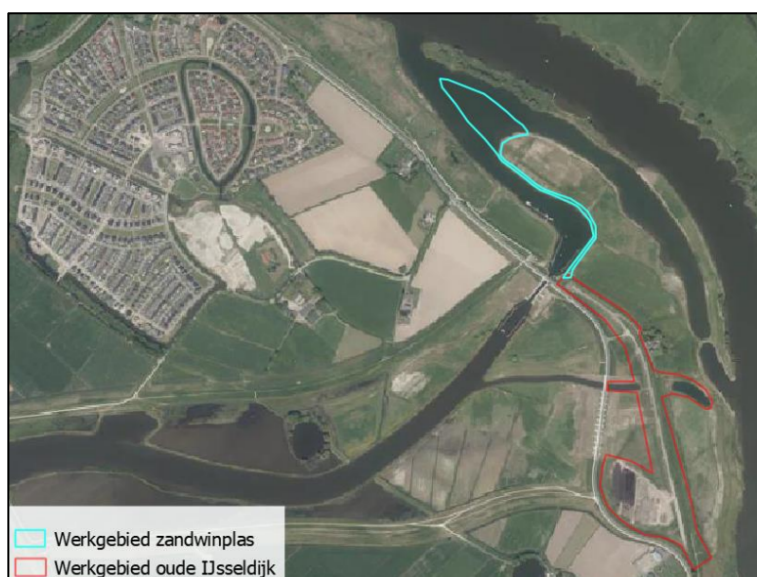
C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Dit project is onderdeel van het IJsseldelta programma. Het programma bestaat uit 2 fasen, fase 1 is begin 2019 afgerond. Deze ontheffing is aangevraagd voor de tweede fase. In deze tweede en laatste fase van het project wordt de oude IJsseldijk met de Kamperstraatweg verwijderd en wordt de zandwinplas in de Onderdijkse Waard verontdiept tot nevengeul.

De werkzaamheden betreffen op hoofdlijnen het verwijderen van de oude dijk en het verwijderen van enkele opgaande vegetaties (waaronder wilgen) die de waterafvoer hinderen. Na het verwijderen van de vegetaties wordt de ontwikkeling van stroomdalgrasland door middel van beheer gestimuleerd. De oude dijk wordt mechanisch verwijderd en afhankelijk van de opmaak van het materiaal wordt het materiaal dan wel in de oude zandwinplas teruggebracht, dan wel afgevoerd.



Figuur 1; Projectgebied in rood

De werkzaamheden zullen 3 maanden duren en moeten voor 1 oktober 2023 volledig gereed zijn. De globale planning ziet er als volgt uit:

- Voor 1 maart 2023: Werkterrein broedvrij maken en houden
- Voor 15 maart 2023: Werkterrein ongeschikt maken voor kleine marterachtigen en broedvogels
- Voor 1 juli 2023: Uiterlijk start werkzaamheden, waarbij de planning nu is start in april
- 1 oktober: Oplevering werk

C.2.2 Doel van het project

De afronding van het project IJsseldelta-Zuid, met als doel de integrale stedelijke ontwikkeling van Kampen in combinatie met hoogwaterbescherming.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de egel, hermelijn, wezel en bunzing van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁰

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2023 tot en met 31 december 2023.

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Quicksan (2022), Isala delta;
- Activiteitenplan, (2022), Isala delta;
- Aanvullende informatie 26 januari 2023.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Op 25 januari 2023 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 26 januari 2023¹¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de quickscan en het activiteitenplan wordt beschreven hoe onderzoek is uitgevoerd. In het najaar van 2021 is een quickscan uitgevoerd. Deze is gebaseerd op literatuuronderzoek en een veldbezoek van de ecologen [REDACTED] op 30 november 2021. Op basis van deze quickscan waren vaste rust- en verblijfplaatsen van rugstreeppad, poelkikker, egel en kleine marterachtigen niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

De inventarisatie van rugstreeppad en poelkikker is gedaan conform de daarvoor geldende soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Er is bij geschikte weersomstandigheden geluisterd op verschillende potentieel geschikt locaties (zie bijlage I). Gezien het feit dat het geluid van de soorten niet is waargenomen kan de aanwezigheid van beide soorten worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen en egels is uitgevoerd conform de Brochure Soortenbescherming in Overijssel (2021). Dit is gedaan door middel van één veldbezoek op 22 september 2022 en het maken van een ecologische functie kaart (zie Bijlage I). Delen van het plangebied zijn potentieel leefgebied voor kleine marterachtigen. De wezel en de hermelijn zijn aangetroffen in het plangebied en gezien de ecologie van de bunzing is het niet uit te sluiten dat het plangebied ook geschikt leefgebied is voor deze soort. Verder bevinden zich in het gebied ook verschillende lijnvormige verbindende elementen. Een aantal locaties zijn zeer geschikt als rust- en verblijfplaats, dit betreft vooral het woonerf, waar verscheidene takkenrillen en overige holtes aanwezig zijn. Ten slotte ligt langs de weg, die parallel ligt aan de oude IJsseldijk, bouw materiaal opgeslagen. Dit bouw materiaal is deels begroeid of zo opgeslagen dat holtes vormen, waardoor ze vaste rust- of verblijfplaatsen kunnen vormen voor kleine marterachtigen en egels.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat een deel van het bestaande leefgebied van kleine marterachtigen in de Onderdijkse Waard verloren. Hierin liggen potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen. Voor het verwijderen van de oude IJsseldijk en de herinrichting van het gebied is tijdelijk verlies van dit leefgebied noodzakelijk. Dit betreft ongeveer 37% van het totale leefgebied. Daarnaast zijn er potentiële vaste verblijfplaatsen van egels aanwezig in het plangebied, deze worden mogelijk verstoord door de werkzaamheden. Het woonerf en al de ruigte rondom blijft onaangetast, de situatie voor en na de werkzaamheden blijft gelijk. Er is geen sprake van negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen op het woonerf.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹², zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de wezel, bunzing, hermelijn en egel

¹¹ Kenmerk provincie D2023-01-008790

¹² Hoofdstuk 4

zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het ongeschikt maken vindt plaats buiten de kwetsbare perioden van de soorten;
- De belangrijkste leefgebieden rondom het bestaande erf blijven geschikt en onveranderd;
- Bij de afronding van dit project wordt het plangebied verbeterd leefgebied voor de egels en kleine marterachtigen, zie bijlage II;
- langs de migratiegeul, maar ook langs de oevers van de nevengeul en elders langs de IJssel wordt ruige vegetatie gerealiseerd in de vorm van een smalle strook zachthoutoibos;
- Bij de afronding van dit project wordt rekening gehouden met lijnvormige structuren en ruigtes.

Op landelijke en provinciale schaal is de gunstige staat van instandhouding van wezel, hermelijn en bunzing onvoldoende duidelijk. Deze onduidelijkheid is de reden voor het verwijderen van deze soorten van de vrijstellingslijst van provincie Overijssel. Bunzing en hermelijn staan op de Nederlandse rode lijst als kwetsbaar, de wezel als gevoelig. Zowel bunzing als wezel komen door het hele land voor (m.u.v. Waddeneilanden), maar er is sprake van een achteruitgang van geschikt leefgebied. De hermelijn is zeldzamer en komt niet voor op de hogere zandgronden, maar komt wel wijdverspreid voor en heeft last van eenzelfde verlies van geschikt habitat. De lokale stand van instandhouding lijkt gunstig, maar voldoende informatie om definitieve conclusies te trekken ontbreekt. De egel komt door het hele land voor. De langdurige trend voor egel lijkt negatief, evenals de trend van de afgelopen 10 jaar. De egel heeft de status "thans niet bedreigd" op de Nederlandse rode lijst. De lokale stand van instandhouding lijkt gunstig, maar voldoende informatie om definitieve conclusies te trekken ontbreekt.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de hermelijn, wezel, bunzing en egel niet in het geding. De locatie van de oude IJsseldijk is in de huidige situatie ongeschikt en de kwaliteit van deze oppervlakte gaat er op vooruit. Daarnaast maakt de migratiegeul het mogelijk dat dieren vanuit de Onderdijkse Waard zich veilig richting de 350ha natuur langs het Reevediep kunnen verplaatsen en uitbreiden.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het verwijderen van de oude IJsseldijk leiden tot het beschadigen van verblijfplaatsen van de egel, hermelijn, wezel en bunzing. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om egels en kleine marterachtigen te doden of vangen, door de voorgenomen aanpak is er geen sprake van een overtreding van dit verbod.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De werkzaamheden maken onderdeel uit van het grotere project IJsseldelta – Zuid, het laatste Ruimte voor de Rivier project. Voor het project heeft een zorgvuldige afweging van alternatieven en maatschappelijk belangen plaatsgevonden. De werkzaamheden betreffen de laatste fase in het project en zijn niet mogelijk op een andere locatie. Verder worden alle mogelijke maatregelen genomen om overlast op soorten tot een minimum te beperken. Een alternatieve werkwijze of planning is dus niet aan de orde.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De werkzaamheden maken onderdeel uit van het totale project IJsseldelta – Zuid, het laatste Ruimte voor de Rivier project. Het project is opgenomen in het door het kabinet vrijgegeven Nationaal Waterplan.

Hierin heeft het kabinet een pakket maatregelen vastgesteld dat de rivieren meer ruimte geeft. Hiermee krijgt het Nederlandse rivierengebied een betere bescherming tegen hoogwater. Tegelijkertijd verbetert de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Het project IJsseldelta-Zuid is nodig om de verwachte hogere afvoeren van de IJssel in de toekomst veilig te kunnen verwerken. Het project voorkomt regionale overstromingen.

De oude IJsseldijk wordt verwijderd om te voorkomen dat een kom ontstaat waar vervuiling in op kan hopen. Daarnaast is het verwijderen van de dijk en de wilgenvegetatie noodzakelijk om obstructie van de waterstroom te voorkomen. Hierdoor zal het gebied in de toekomst, in het kader van de waterveiligheid, fatsoenlijk water af kunnen voeren.

Wij zijn van oordeel dat hiermee het wettelijk belang voldoende is onderbouwd.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹³ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹³ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van egel, hermelijn, wezel en bunzing opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁵ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

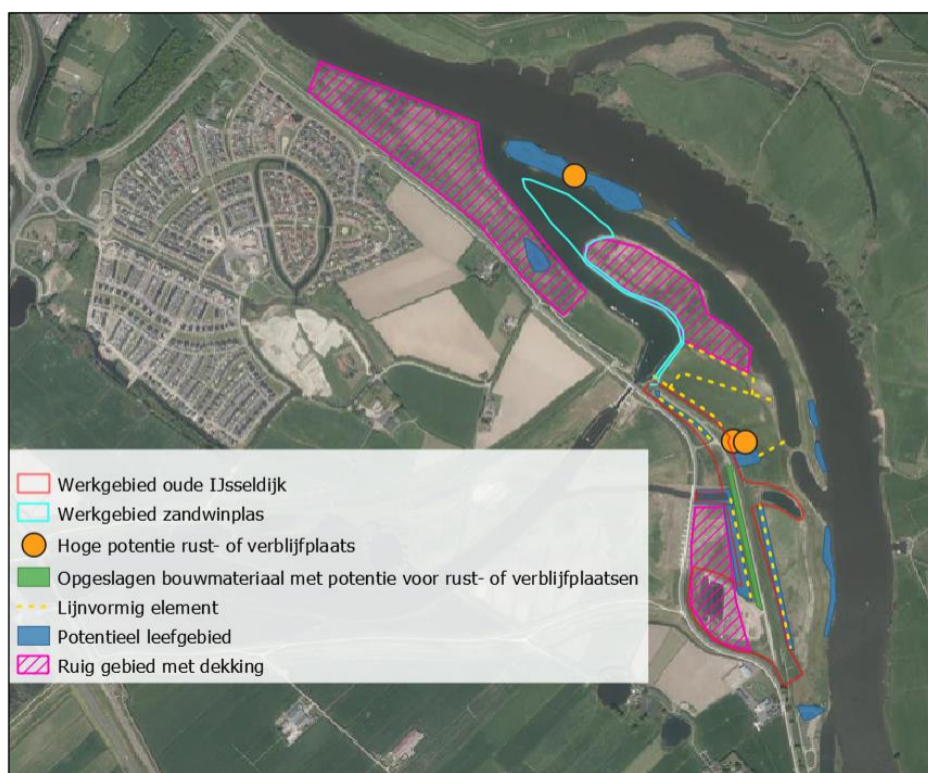
Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Bijlage I; Kaarten

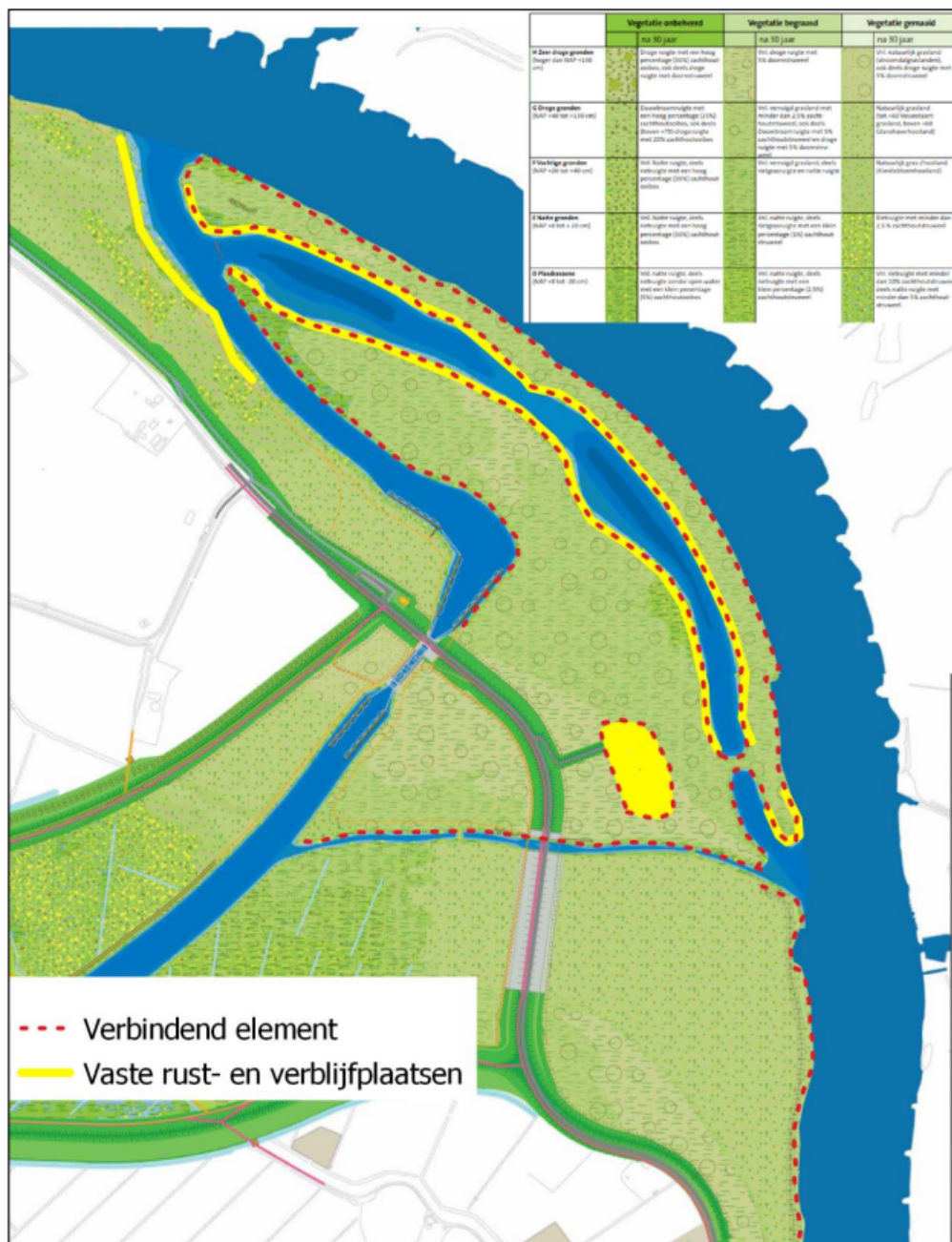


Figuur 2; Locaties onderzoek poelkikker en rugstreeppad



Figuur 3; Ecologische functiekaart kleine marterachtigen en egels.

Bijlage II: Nieuwe situatie onderdijkse waard



Figuur 4; toekomstsituatie Onderdijkse Waard, met geschikte elementen voor kleine marterachtigen en egel. Overige ruige (groen) delen zijn geschikt als foerageergebied.